

universell*

Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø

Trondheim, 29. – 30. oktober 2019

Program

13. nasjonale konferanse om inkluderende læringsmiljø

Radisson Blu Royal Garden Hotel, Trondheim, 29.-30. oktober 2019

PROGRAM

Tirsdag 29. oktober

- 09.15**   **Oppmøte og registrering**
- 10.00**   **Åpning av konferansen**
Innledning til konferansen
Praktisk informasjon
- 10.30**   **Introduksjon til tema: inkluderende læringsmiljø anno 2019**
Hvordan ser arbeidet med inkludering ut i 2019? Trender, lover og gode eksempler. Leder for Universell v/ Kjetil Knarlag.
- 11.00**   **Universell utforming av det digitale læringsmiljø**
Lærdom fra implementering
Erfaringer med opplæring i universell utforming av IKT for ansatte. Seniorrådgiver og fagansvarlig for digitale læringsformer ved Høgskolen i Innlandet, Randi Hagen.
- 11.30**   **Kaffe**
- 12.00**   **Generasjon prestasjon og spiseforstyrrelser**
Høyere utdanning fører med seg en prestasjonskultur samtidig som identitetsutvikling pågår for fullt med høy grad av usikkerhet og manglende kontroll. Vi får et innblikk i mangfoldet innen spiseforstyrrelser og hvordan vi som lærested kan være en støtte for studenter med disse vanskene. Psykiater, forfatter, professor og grunnlegger av Villa SULT, Finn Skårderud.
- 13.00**   **Lunsj**
- 14.00**   **Fra diskriminering til inkludering**
Vanlig prosedyre ved brudd på lovverket: hva skjer før og etter at en sak har kommet opp i LDO?
Jurist ved Ligestillings- og diskrimineringsombudet, Ragnar Lie.
- 14.45**   **Kaffe med forflytning**
- 15.00**   **Parallele sesjoner (90 min)**
Deltakerne kan velge mellom tre sesjoner, hvor det er mulig å bytte underveis.
- Faglig program er ferdig 16.30**

Middag og kveldsarrangement, tirsdag 29. oktober

18.45 Bussfrakt for de som ønsker fra hotellet til Ladekaia

19.30 Middag og underholdning med prisutdeling
Busser returnerer fra kl. 23.00.

Parallele sesjoner (90 min) – Se programomtale

Parallele sesjoner

15.00 – 16.30

A. Mentorordningen – erfaringer fra Norge og Sverige

1. NTNUs mentorordning og mentorkurs, og erfaringer fra mentorer. NTNU v/ Bjørg Frost og Kari Voldhagen, Helene Kragh Fosse og Stig Ove Sæterøy. (40 min)
2. Arbeid med pedagogisk støtte og tilrettelegging i Sverige med spesielt fokus på mentorordningen med Christel Berg fra Lund Universitet (40 min)

B. Synlige og usynlige vansker – hva påvirker studiesituasjonen?

- 1 Å høre er et puslespill – Erfaringer og støtte til studenter med nedsatt hørsel v/ Stina Helmen fra HLF Briskeby rehabilitering og utadrettede tjenester og student Gunhild Grønsaas Sandnes (40 min)
2. Et annet syn på studiehverdagen – Erfaringer og støtte til studenter som har synshemminger og funn fra kartlegging nasjonalt og lokalt v/ Eva Elida Skråmestø fra Norges Blindforbund og student Anna Eggen Skarbøvik (40 min)

C. Universell utforming som fag

1. Bevisstgjøring og ildsjeler. Erfaringer fra mastergradsstudiet i IKT ved OsloMet. Norun Christine Sanderson, Naoe Tatara og Siri Kessel (40 min)
2. Universell utforming som verktøy for samfunnsutvikling. Hvilken kompetanse bør høyere utdanning ha på universell utforming? Inger Marie Lid fra VID Vitenskapelige høyskole (40 min)

Parallele sesjoner

15.00 – 16.30

D. Dialoghjørnet

På et dialogbord snakker deltakerne om utvalgte tema, ledet av bordverten. Dialoghjørnet består av to bolker, der hver samtalegruppe varer 40 minutter. Det er maksimalt 7 deltakere per gruppe og påmelding er nødvendig.

Runde 1 (kl. 15.00-15.40)

Bord 1: Individuell tilrettelegging vs. likebehandling – hvordan gjøre gode vurderinger?

Bord 2: Har studenter med norsk som andrespråk nytte av pensum på lyd?

Bord 3: Hvordan møte dagens generasjon av studenter og hva er deres rolle i utviklingen av et inkluderende læringsmiljø?

Runde 2 (kl. 15.50-16.30)

Bord 4: Koordinatorressurs for universell utforming ved UH-institusjonene – er det behov og hvordan bør arbeidet organiseres?

Bord 5: LMU som pådriver for et godt læringsmiljø

Onsdag 30. oktober

- 09.00**   **Praksis i studiet – balansering på en stram line**
Eli Langørge om erfaringer, utfordringer og suksesskriterier for deltakelse i profesjonsutdanninger for personer med nedsatt funksjonsevne.
- 09.30**   **Utvikling av veilederkompetanse**
Kristin Landrø og Camilla Fikse gir et innblikk i hvordan man kan utvikle ferdigheter og bruke coachingteknikker i veiledningssamtalen.
- 10.30**   **Kaffe**
- 11.00**   **Parallele sesjoner (60 min)**
Deltakerne kan velge mellom tre sesjoner, men det er ikke mulig å bytte sesjon underveis.
- 12.00**   **Lunsj**
- 13.00**   **Parallele sesjoner (75 minutter)**
Deltakerne kan velge mellom tre sesjoner, hvor de må følge hele sesjonen
- 14.15**   **Kaffe med forflytning**
- 14.30**   **Tourettes syndrom i skole og arbeid**
Hvordan er det å ha synlige tics og være «annerledes» som ung voksen?
Adrian Lund gir et innblikk i hvordan det er å ha Tourettes syndrom både i skole og i arbeid.

Programmet avsluttes kl. 15.15

Parallele sesjoner

11.00 – 12.00

A. Universell utforming av IKT – gode eksempler fra lærestedene

1. Erfaringer med opplæring av universell utforming av læring og IKT for faglærere på NTNU med Katja Hakel (30 min).
2. Erfaringer med universell utforming av digitale kurs ved UiA med Rune Andersen (30 min).

B. Eksamenstilrettelegging og studielitteratur

1. Erfaringer med vurderinger og tilbud innen eksamenstilrettelegging på NTNU v/ Kristin Omre og Kjersti Sørensen (30 min).
2. «Studielitteratur for alle» med Norsk lyd- og blindeskriftsbibliotek v/ Øyvind Engh (30 min).

C. Læringsmiljø og studentombud

1. Hvordan ser utdanningslandskapet ut fra studentenes ståsted og hva er viktige saker for Norsk Studentorganisasjon knyttet til læringsmiljøarbeid? NSO v/ Julie Iversen (30 min).
2. Hvordan ser en Studentombud sin arbeidshverdag ut og hvilke henvendelser kommer fra studentene vedrørende læringsmiljø og tilrettelegging? Studentombud fra UiO v/ Marianne Høva Rustberggard (30 min).

Parallele sesjoner

13.00 – 14.15

A. Kurs i universell utforming og uu av IKT (75 min)

Lynkurs i hvordan man kan utforme ulike deler av IKT universelt. I løpet av kurset vil vi få smakebiter fra e-læringskurset «universell utforming av dokumenter og nettsider», og komme inn på enkle grep man kan gjøre for å lage tilgjengelig læringsmateriell i e-læringsplattformen Canvas.

Kursholder: Randi Hagen (Høgskolen i Innlandet)

B. Basiskurs om tilrettelegging (75 min)

Grunnopplæring for tilretteleggere/veiledere. Kurset gir en innføring i arbeid med inkludering av studenter med nedsatt funksjonsevne, i alt fra lovverk til hvordan man kan arbeide proaktivt med universell utforming og praktisk med individuell tilrettelegging.

Kursholder: Kjetil Knarlag (Universell)

C. Kurs i læringsmiljøarbeid (75 min)

Introduksjon til arbeid med læringsmiljø med spesielt fokus på LMU-arbeid. Kurset tar utgangspunkt i erfaringer med læringsmiljøarbeid nasjonalt etterfulgt av eksempler fra et velfungerende LMU ved UiB.

Kursholder: Bjørnar Kvernevik (Universell) og UiB.